

From Archives

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

142, ਫੇਜ਼ 4, ਐਸ ਏ ਐਸ ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ

ਪ੍ਰੋ : ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
“ਖੁਲ੍ਹੇ ਘੁੰਡ ” ਵਿਚੋ

ਭੋਟਾ

ਦਿਲ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ
ਅੱਜ ਦਾ ਬਹੁੰ ਵੱਡਾ ਆਇਆ ਹੈ
ਅਨੰਦ ਪੁਰੇ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਦਿਸਦਾ
ਦਿਲ ਦੀ ਟੋਹ ਨੂੰ
ਉਹ ਰੌਣਕ ਇਲਾਹੀ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਕੰਗਿਰੀ ਤੇ ਵੰਜੀ ਹੈ
ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਚਮਕ ਉਠਿਆ,
ਅੰਨਦ ਪੁਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰਾ ਮਿੱਤਰ ਕਵੀਆ ਦੀ ਰਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ।
ਕੋਮਲ ਓਨਰਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾ ਦਾ ਸਰਵੱਗਯ ਪਾਰਖੀ।

“ਠਹਿਰੋ ਭਾਈ ! ਜਰਾ ਠਹਿਰੋ !
ਇਕ ਬਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਠੰਢ ਜਿਹੀ ਆਈ ਹੈ।”

ਮੈਂ ਬਾਲ-ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਅਗੇ ਵਧਿਆ,
ਤੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਰਖੀ ਜਾ ਇਹ ਸੈਂਚੀ।
ਮੈਨੂੰ ਥਾਪੀ ਸਾਂਈ ਦੀ ਹੁਣੇ ਮਿਲੀ ਹੈ,
ਮੇਰੀ ਸੈਂਚੀ ਕਬੂਲ ਹੋਈ।

“ਇਕ ਬਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਠੰਢ ਜਿਹੀ ਆਈ ਹੈ !”

~~~

ਗੋਦਾਵਰੀ ਦਾ ਗੀਤ (ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਵਿਚੋਂ)
(ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਦੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਵਿਚ ਚਰਨ ਕਮਲ)
ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (1922)

ਥਰਰ ਥਰਰ ਕੁਈ ਛਿੜੀ ਖਿਰਨ ਹੈ
ਲਹਜ਼ ਗਏ ਮੇਰੇ ਪਾਨੀ
ਝਰਨ ਝਰਨ ਹਸ ਭਿੰਨੜੀ ਛੁਟ ਪਈ

ਕੰਬ ਉਠੀ ਜਿਉਂ ਕਾਨੀ
 ਚਮਕ ਚਮਕ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਸ਼ਕੀ
 ਬਿਜਲੀ ਜਿਉਂ ਥਰਰਾਨੀ
 ਮਸਤ ਅਲਸਤੀ ਝੁਮਨ ਝੁੰਮੀ
 ਪ੍ਰੇਮ ਲਟਕ ਲਟਕਾਨੀ
 ਯੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਸਿੱਧ
 ਪਰਸੇ ਪਰਸ ਪਰਸ ਪਛਤਾਨੀ
 ਪਰਸ ਚਰਨ ਨਿੱਤ ਖੁਸਕ ਰਹੀ ਮੈਂ
 ਰਸ ਬਿਨ ਉਮਰ ਬਿਹਾਨੀ।
 ਕੌਉਣ ਸਖੀ ਅੱਜ ਛੁਹ ਗਿਆ ਸਾਨੂੰ
 ਜੀਅਦਾਨ ਦਾ ਦਾਨੀ
 ਨੀਵਿਆ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਮੈਂ ਵਗਦੀ
 ਬਣੀ ਅਰਸ਼ ਦੀ ਰਾਨੀ,
 ਕਿਸ ਨੇ ਪਿਆਰ-ਅਣੀ ਆ ਚੋਭੀ
 ਪ੍ਰੀਤ ਤਾਰ ਖਿੰਚਾਨੀ?

~~~

ਅੰਤਮ ਕੁਰਬਾਨੀ!

ਰਾਜ-ਭਾਗ ਧਨ-ਪਾਸ ਲੁਟਾ ਕੇ, ਚਾਰੇ ਬੇਟੇ ਕਤਲ ਕਰਾਕੇ
 ਵਤਨ ਛੋਡ ਬੇ-ਵਤਨ ਹੋ ਗਏ, ਅਜੇ ਸਿਕ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ!
 ਸੋਚਨ ਅਜੇ ਜਾਨ ਹੈ ਬਾਕੀ, ਇਸ ਦੇ ਦਿਤਿਆ ਹੋਊ ਬੇਬਾਕੀ
 ਦੇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਰਾਹੀਉ ਸਾਕੀ, ਚੁਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਫਾਨੀ ਦੀ।
 ਆਹ ਪੰਜਾਬੋ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ, ਸੋਚ ਰਹੇ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਡੇ,
 ਲੋਕੋ ਖਾਲੀ ਹੁਣ ਲਗੀ ਅੱਜ, ਗੋਦੀ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੀ
 ਕਹਿਣ ਵਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਗੇ, ਸੀਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੈਂ ਸਨ ਮੰਗੇ,
 ਤਿਉਂ ਸਿਰ ਅਪਣਾ ਮੈਂ ਹੁਣ ਦੇਸਾਂ, ਭੇਟਾ ਅਪਨੇ ਜਾਨੀ ਦੀ।
 ਜਹਿਰੀ ਸਪ ਜਿਓਂ ਕੋਈ ਲਡਾਵੇ, ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਗੁਰ ਤਿਵੇਂ ਖਿਡਾਵੇ,
 ਇਹ ਭੀ ਇਕ ਮੰਜ ਸੀ ਮਾਨੋ, ਉਸ ਰੱਬੀ ਸੈਲਾਨੀ ਦੀ!
 ਹਾਂ! ਵਿਸ਼-ਘਾਤ ਅਤਿ ਹੋਇਆ, ਸੁੱਤਿਆ ਛਾਡੀ ਛੁਰਾ ਖਭੋਇਆ,
 ਛਿਨ ਵਿਚ ਚਮਕੀ ਸਿਰੀ ਸਾਹਿਬ ਭੀ, ਚਰਨ ਪੰਥ ਦੇ ਬਾਨੀ ਦੀ!
 ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੋਸ ਉਕਸਾਣਾ, ਖੰਜਰ ਖਾਣਾ ਸੀਸ ਉਡਾਣਾ
 ਸਮਝ ਨ ਆਵੇ ਖੇਲ ਅਨੇਖੀ, ਕਲਗੀਧਰ ਲਾਸਾਨੀ ਦੀ।

ਰਸਾਲਾ ਹੰਸ ਵਿਚੋਂ (ਪੰ. 88)

THE SONG OF THE GODAVARI

(The river Godavari feels a glorious joy as Guru Gobind Singh from the Punjabi wets his feet in her waters, and the river bursts into the following ecstatic song)

The thrill of life, the lotus-touch of His feet,

has made me sweetly. Insane with joy,
 The sacred moon has drawn to me the trembling
 tides of song.
 In every wave of mine throb the rhythm of
 the celestial song.
 And I kindled suddenly every ripple of mine
 with the glow of life,
 And in my myriad waves I quiver forever, restless in love,
 like the lightning of the sky.
 It has lifted me off my feet, and
 I float in sweetest confusion of love;
 I rise out of myself, every drop
 trembling in this universe of song.
 I melt into a million ripples at
 His feet,
 O sisters ! say what strange and sweet
 gift is this
 That has made me free ?
 Many an adept came; I ran to touch the feet of each.
 I laved the feet of hundreds of the jogi-saints,
 I bathed with devotion the feet of many priests and pious men.
 But my soul returned, finding no fountain of
 life where I had dreamt so love-thirsty.
 But, sisters, who has been so sudden kind to me to-day;
 and so like a shower of heavenly grace ?
 Who makes me, the least of His devotees,
 the queen of heaven ?
 Who has pierced me to-day with the tip of his love-arrow,
 from whose delicious pain I
 I have become a perfectly-tuned string ?
 Who overwhelms me thus with the Infinite ?
 And who transfixes me in wondrous love,
 quivering forever with song,
 Shuddering forever with the glow of His love ?
 Say, sisters, who has been so kind ?